

GẮN LÝ LUẬN VỚI THỰC TIỄN GÓP PHẦN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY PHẦN HỌC: “NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC”

*ThS. Nguyễn Tiến Huy
Khoa Nhà nước và Pháp luật*

Gắn lý luận với thực tiễn vừa là nguyên tắc, vừa là yêu cầu quan trọng trong giảng dạy lý luận chính trị nhằm góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy ở các trường Chính trị tỉnh hiện nay. Các môn lý luận chính trị hình thành cho người học thế giới quan khoa học và biện tri thức mà học viên tiếp nhận được thành những giá trị, niềm tin, lý tưởng, lập trường, trang bị cho họ thế giới quan, phương pháp luận... Tuy nhiên, để có được sức sống và có giá trị soi đường cho thực tiễn, lý luận phải gắn với thực tiễn đồng thời hình thành được tính độc lập trong tư duy và sử dụng những lý luận, tri thức, kinh nghiệm để giải quyết những vấn đề thực tiễn đặt ra. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: Lý luận rất cần thiết nhưng nếu cách học tập không đúng thì sẽ không có kết quả, lý luận phải liên hệ với thực tế, lý luận mà không liên hệ với thực tế là lý luận suông. Về mối quan hệ lý luận với thực tế trong giáo dục, rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên người đưa ra một nhận định sâu sắc: Dù xem được hàng ngàn, hàng vạn quyển lý luận, nếu không biết đem ra thực hành thì khác nào một cái hòm đựng sách.

Trong chương trình Trung cấp lý luận chính trị - hành chính hiện nay, ngoài các phần học trang bị những kiến thức cơ bản về chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, công tác Xây dựng Đảng, nhà nước và pháp luật, dân vận... còn có các phần học mang tính thực tiễn và yêu cầu cao về gắn lý luận với thực tiễn trong giảng dạy, trong đó có phần học III.2 “Những vấn đề cơ bản về quản lý hành chính nhà nước”. Phần học này bao gồm 11 bài, tổng số giờ lên lớp là 68 tiết, trong đó giảng bài 52 tiết và thảo luận là 16 tiết. Đây là phần học gồm nhiều nội dung về quản lý hành chính nhà nước trên nhiều lĩnh vực ở cơ sở như: Quản lý cán bộ công chức ở cơ sở; Quản lý hoạt động kinh tế, văn hóa, giáo dục, y tế, đất đai, địa giới hành chính ở cơ sở; Kiểm tra, xử phạt và cưỡng chế hành chính ở cơ sở; Tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo của công dân ở cơ sở; Cải cách hành chính ở cơ sở... đòi hỏi người giảng viên khi giảng dạy phải gắn lý luận với thực tiễn, cần có nhiều kiến thức thực tiễn để bổ sung cho bài giảng nhằm đáp ứng được nhu cầu thực tiễn đang diễn ra ở cơ sở.

Để góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy, gắn lý luận với thực tiễn trong phần học III.2 “Những vấn đề cơ bản về quản lý hành chính nhà nước”, theo tôi cần thực hiện tốt một số nội dung sau:

Thứ nhất, cập nhật những văn bản quy phạm pháp luật mới nhất

Việc cập nhật những văn bản quy phạm pháp luật mới ban hành đã có hiệu lực pháp luật vào bài giảng để truyền đạt cho học viên là hoạt động cần thiết của giảng viên, qua đó học viên có thể tiếp cận và nghiên cứu những kiến thức mới, vận dụng những kiến thức đó vào quá trình công tác như: Luật Tố cáo năm 2018; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật cán bộ, công chức và Luật viên chức năm 2019; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2019; Nghị định 61/2018/NĐ-CP về thực hiện cơ chế một cửa, một cửa liên thông trong giải quyết thủ tục hành chính; Nghị định 91/2019/NĐ-CP của Chính phủ về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực đất đai... Theo đó những điểm mới trong những văn bản quy phạm pháp luật này phải được đưa vào giảng dạy. Ví dụ theo như quy định của Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật cán bộ, công chức và Luật viên chức năm 2019 về xác định chức danh công chức đối với Trưởng Công an cấp xã, theo đó Trưởng Công an đối với xã, thị trấn chưa tổ chức công an chính quy theo quy định của Luật Công an nhân dân năm 2018 là công chức cấp xã (Quy định cũ chỉ đề cập từ “Trưởng công an”). Như vậy, Trưởng công an phường, Trưởng công an xã, thị trấn đã tổ chức công an chính quy thì không còn là công chức nữa mà sẽ là đối tượng thuộc lực lượng công an nhân dân.

Thứ hai, giảng viên bám sát tình hình thực tiễn ở cơ sở, đưa các nội dung đó vào bài giảng một cách phù hợp.

Muốn có được những nội dung bài giảng sinh động đòi hỏi giảng viên phải có những kiến thức thực tiễn, nắm bắt được tình hình phát triển kinh tế - xã hội và những vấn đề còn vướng mắc, tồn tại ở cơ sở. Để đáp ứng yêu cầu trên, Khoa Nhà nước và Pháp luật đã xây dựng kế hoạch đi nghiên cứu thực tế ở cơ sở, các giảng viên đều tham gia đi thực tế từ đó đúc rút cho bản thân những kiến thức thực tiễn bổ sung vào bài giảng và truyền đạt cho học viên trên lớp. Ví dụ: mô hình trồng cây Mắc Ca ở xã Phú Xuân, huyện Krông Năng đạt hiệu quả kinh tế cao. Công tác quản lý địa giới hành chính tại xã Hòa Hiệp, huyện Cư Kuin, trong những năm qua đã làm tốt công tác quản lý mốc địa giới hành chính. Khi đưa các yếu tố thực tiễn vào liên hệ cần có những hình ảnh minh họa cụ thể, địa chỉ rõ ràng để học viên có thể liên hệ trong quá trình công tác, cần phải hiểu đúng, rõ các nội dung kiến thức thực tiễn và đưa các yếu tố thực tiễn vào bài giảng một cách phù hợp thì mới đạt được kết quả cao.

Thứ ba, Đổi mới phương pháp giảng dạy của giảng viên và phương pháp học tập của học viên.

Đối với phần học III.2 “Những vấn đề cơ bản về quản lý hành chính nhà nước” trong chương trình Trung cấp lý luận chính trị - hành chính có đặc thù là vừa mang tính

lý luận vừa mang tính thực tiễn cao. Thực tiễn trong các bài giảng phần này rất phong phú và cụ thể nên số liệu cần phải chính xác và có sự chất lọc thông tin, làm cơ sở để gắn lý luận với thực tiễn, đổi mới phương pháp giảng dạy sao cho đáp ứng được yêu cầu của tính thực tiễn trong bài giảng. Tùy từng lĩnh vực của bài giảng mà sử dụng các phương pháp khác nhau sao cho phù hợp. Mỗi phương pháp giảng dạy đều có điểm mạnh riêng, nếu giảng viên vận dụng linh hoạt, hợp lý các phương pháp đó phù hợp với nội dung cụ thể của bài giảng và đối tượng học viên sẽ góp phần nâng cao chất lượng của bài giảng. Bên cạnh đó, cần kết hợp sử dụng các phương tiện hỗ trợ, nhất là sử dụng Powerpoint, hình ảnh minh họa phù hợp với nội dung bài giảng gắn với tình hình thực tiễn ở cơ sở. Học viên tích cực tham gia xây dựng bài, trao đổi những vấn đề đã làm tốt ở cơ sở, những vấn đề còn tồn tại, vướng mắc và đề xuất giải pháp xử lý cho phù hợp với tình hình của địa phương.

Thứ tư: Tăng cường công tác nghiên cứu khoa học, nghiên cứu thực tế

Để nâng cao chất lượng giảng dạy gắn lý luận với thực tiễn thì một trong những giải pháp không thể thiếu đó chính là giảng viên phải thực hiện tốt công tác nghiên cứu khoa học. Nghiên cứu khoa học là một hoạt động mang tính khái quát hoá cao, đòi hỏi người nghiên cứu phải có khả năng tổng kết thực tiễn. Bằng việc nghiên cứu khoa học, người giảng nắm chắc được kiến thức lý luận từ đó vận dụng vào thực tiễn cho phù hợp với nội dung từng bài giảng. Việc tăng cường nghiên cứu thực tế đối với giảng viên là công việc rất bổ ích, bởi lẽ khi đi nghiên cứu thực tế ở cơ sở sẽ nắm được tình hình kinh tế - xã hội ở địa phương, vận dụng vào nội dung làm cho bài giảng sinh động, thuyết phục góp phần nâng cao tính thực tiễn trong giảng dạy.

Thứ năm: Giảng viên phải biết kết hợp hài hòa giữa lý luận và thực tiễn trong phân tích, luận giải các vấn đề của bài học.

Về lý luận, đây là bộ môn khoa học quản lý hành chính nhà nước, khi giảng dạy giảng viên cần phải có kiến thức về hành chính học, luật học, kết hợp tri thức của các môn học khác. Đây là cơ sở, nền tảng cho từng bài giảng của phần học này, nếu giảng viên không đáp ứng được yêu cầu này thì khó có thể đạt được mục đích, yêu cầu của bài giảng. Đồng thời, giảng viên phải chủ động nắm bắt, phân tích, đánh giá, khái quát nội dung của từng vấn đề trong bài giảng, trên cơ sở đó lựa chọn những “điểm nhấn”, nội dung trọng tâm để có sự liên hệ, đưa kiến thực tiễn vào bài giảng sao cho phù hợp, đảm bảo yêu cầu thời gian lên lớp theo đúng như bố cục của giáo án giảng dạy. Qua nội dung liên hệ thực tiễn nhằm chỉ ra những kinh nghiệm quản lý để tiếp tục phát huy, đồng thời chỉ rõ những tồn tại, hạn chế, những bất cập giữa lý luận và thực tiễn để cùng với người

học đưa ra những cách thức giải quyết vấn đề, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của chính quyền địa phương, cơ sở.

Trên đây là những chia sẻ mang tính cá nhân nhằm góp một phần cho việc nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị nói chung và giảng dạy phần học này nói riêng, rất mong được sự tham gia, trao đổi của đồng nghiệp./.